
Ondernemingen die zelf voldoende opleidingsinspanningen realiseren, kunnen de bijkomende bijdrage van 0,05% voor educatief verlof die zij al hebben betaald, van de RSZ terugvorderen

GwH 23 oktober 2014, nr. 154/2014

Al sinds langer zet de overheid als streefdoel voorop dat alle werkgevers van de particuliere sector samen minstens tot beloop van 1,9 % van de totale loonmassa opleidingsinspanningen moeten doen (art. 30 Generatiepactwet). Of die doelstelling bereikt is, wordt elk jaar vastgesteld op basis van een technisch verslag van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

Werkgevers die ressorteren onder een paritair comité waarin voor een jaar waarin de genoemde doelstelling niet is bereikt, geen cao van kracht is die voorziet in bijkomende opleidingsinspanningen, zijn een bijkomende bijdrage van 0,05 % van het jaarloon verschuldigd. Of voldoende inspanningen werden geleverd, wordt dus bepaald op het vlak van de sector, terwijl de financiële sanctie zich situeert op het vlak van de onderneming. Het is dus mogelijk dat een individuele werkgever die onvoldoende opleidingsinspanningen levert, maar behoort tot een sector waarvoor een cao in voldoende opleidingsinspanningen voorziet, geen verhoogde bijdrage moet betalen, terwijl een werkgever die tot een sector behoort die onvoldoende opleidingsinspanningen levert, maar dat zelf wel doet, toch de verhoogde bijdrage moet betalen. Bovendien worden werkgevers van eenzelfde sector wat betreft het al dan niet verschuldigd zijn van de bijkomende bijdrage gelijk behandeld, ook al heeft de ene geen, de ander wel extra opleidingsinspanningen geleverd.

Dat is in strijd met het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel en discriminatieverbod, zo oordeelt het Grondwettelijk Hof in het hierboven vermelde arrest van 23 oktober 2014: het kan niet dat het financiële sanctiemechanisme bestaande in een bijkomende bijdrage van 0,05 % van het loon ook toegepast wordt op een werkgever die tot een sector behoort waar geen cao bestaat die voorziet in bijkomende opleidingsinspanningen, maar die zelf individueel voldoende inspanningen op dat vlak heeft geleverd.

De bijkomende bijdrage van 0,05 % wordt geïnd door de RSZ. Werkgevers die zich in de hierboven geschetste situatie bevonden in de voorbije jaren, kunnen die bijdrage dan op basis van het arrest van het Grondwettelijk Hof van de RSZ terugvorderen en zijn die bijdrage niet meer verschuldigd voor de jaren waarin zij in de toekomst voldoende opleidingsinspanningen leveren.

Het Grondwettelijk Hof antwoordt daarmee op een prejudiciële vraag van de Raad van State, bij wie een vordering aanhangig is tot nietigverklaring van het ministerieel besluit dat voor de jaren 2008 en

2009 de lijst vaststelt van de sectoren die voor die jaren onvoldoende opleidingsinspanningen hebben gerealiseerd.

Een onderneming die tot een dergelijke sector behoort, maar die zelf voldoende opleidingsinspanningen heeft gedaan, kan dan ook de onverschuldigde 0,05 % bijkomende bijdrage van de RSZ terugvorderen.

Is er dan geen probleem met de verjaring? Waarschijnlijk niet. Weliswaar

- bedraagt de termijn om onverschuldigd betaalde bijdragen terug te vorderen, drie jaar vanaf de dag van de betaling van de bijdragen (art. 42, tweede lid, RSZ-wet),
- moet de bijkomende bijdrage betaald worden uiterlijk op de vervaldag voor de betaling van de socialezekerheidsbijdragen van het kwartaal waarin de RSZ de werkgever meedeelt welke aanvullende bijdrage voor educatief verlof hij moet betalen.

Maar

- de RSZ moet die mededeling maar doen uiterlijk tegen het einde van het kalenderjaar dat volgt op de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de lijst van sectoren met onvoldoende opleidingsinspanningen (art. 1, § 2, KB 11 oktober 2007 tot invoering van een bijkomende werkgeversbijdrage ten bate van de financiering van het betaald educatief verlof voor de werkgevers die behoren tot sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen realiseren in uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact),
- voor de jaren 2008 en 2009 werd die lijst gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 april 2011 (het gaat om verschillende tientallen sectoren en subsectoren).

De RSZ kon de hierboven bedoelde mededeling dus ten vroegste vanaf 21 april 2011 doen, d.i. in het tweede kwartaal van 2011, zodat de vroegste vervaldag voor de betaling van een bijkomende bijdrage van 0,05 % 31 juli 2011 is (de uiterste datum voor betaling van de socialezekerheidsbijdragen voor het tweede kwartaal van 2011).

Dat betekent dat voor werkgevers die vóór 30 juni 2011 van de RSZ mededeling kregen dat zij 0,05 % bijkomende bijdrage voor betaald educatief verlof verschuldigd zijn voor 2008 en/of 2009 omdat zij ressorteren onder een paritair comité zonder cao die in bijkomende opleidingsinspanningen voorziet, maar die zelf voldoende dergelijke inspanningen hebben geleverd, de verjaringstermijn in beginsel verstreken is op 31 juli 2014. Maar op grond van de rechtspraak van het Hof van Cassatie (zie www.sociaalcompendium.be) lijkt de verjaringstermijn van drie jaar voor de terugvordering van de bijkomende bijdragen voor 2008 en 2009 maar te beginnen lopen op het ogenblik waarop de Raad van State het ministerieel besluit zal vernietigen dat voor die jaren de definitieve lijst vaststelt van de sectoren die onvoldoende opleidingsinspanningen hebben gerealiseerd.

Voor de jaren 2010 en volgende is er nog geen onmiddellijk gevaar voor verjaring: de ministeriële besluiten werden pas gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 januari 2012 (voor 2010) en dat van 7 mei 2013 (voor 2011) en voor 2012 en 2013 was er nog geen publicatie.

Willy van Eeckhoutte.

Meer informatie over dit onderwerp is te vinden in het Sociaal Compendium 14-15, hét standaardwerk van het Belgisch arbeids- en socialezekerheidsrecht (www.sociaalcompendium.be)

Zie, voor een sociaaljuridische duiding van wat de media dagelijks brengen, ook: [WikiSoc](#)